నింఫోమేనియాక్

వేమూరి వేంకటేశ్వరరావు

1

ఇంగ్లీషులో 'నింఫోమేనియాక్' అంటే తీరని కామ వాంఛతో కుతకుత లాడుతూన్న స్త్రీ అని అర్థం. ఇదే మాటని తెలుగులో – అంటే సంస్కృతంలో – రిరంసువు అంటారు. ఆడది అనగానే అబల, లతాంగి, పూబోడి మొదలైన మాటలు స్ఫురిస్తాయి తప్ప 'నింఫోమేనియాక్,' రిరంసువు వంటి బరువైన మాటలు స్ఫురణకి రావు.

2

అవి పదిహేనవ శతాబ్దం అంతం అవుతూన్న రోజులు. అదొక యుగ సంధి. కాకతీయ సామ్రాజ్యం అంతమయి శతాబ్దం దాటిపోయింది. అప్పటికి హంపీ విజయనగర సామ్రాజ్యానికి అంకురార్పణ జరిగింది కాని కృష్ణదేవరాయలు ఇంకా గద్దెకి ఎక్కలేదు.

పదిహేనవ శతాబ్దపు రెండవ పాదం మొదలయే వేళకి, అంటే, కుమారగిరిరెడ్డి గద్దెకెక్కే వేళకి, ప్రోలయ వేమారెడ్డితో మొదలైన కొండవీటి రాజ్యానికి నూరేళ్లూ నిండిపోయాయనవచ్చు. ఈ రాచ కుటుంబంలో కలహాల వల్ల కొండవీడు హంపీ విజయనగర రాజుల వశం అయింది, వీరి రాజ్యంలో భాగమైన రాజమహేంద్రవరం కళింగ గజపతి రాజుల వశం అయింది. ఇదీ దేశంలో రాజకీయ వాతావరణం.

ఏనుగులు దెబ్బలాడుకుంటూ ఉంటే వాటి కాళ్లకింద పడి నలిగే ఎలుకల సంగతి ఎవరికి కావాలి? చరిత్ర అనగానే రాజుల కథలు చెప్పుకుంటారు కాని సామాన్యుల గోడు ఎవరు పట్టించుకుంటారు? ఒక పక్క హిందువులకి మహమ్మదీయులకి కలహాలు. మరొక పక్క వీరశైవులకి వైష్ణవులకి పోటీలు. మహమ్మదీయుల మతావేశానికి పోటీగా వీరశైవం తలెత్తిన ఆ రోజులలో భైరవుడు, వీరభద్రుడు, మొదలైన ప్రచండ దేవతల ఆరాధన బాగా హెచ్చింది. బౌద్ధ కాలం నాటి భైరవ కాపాలిక తంత్రాలు, వజ్రయానం తిరిగి తలెత్తేయి. భూతవైద్యులు, తాంత్రికులు దేశమంతా కనిపించేవారు. భూతవైద్యులతో పాటు దయ్యాలు, కొరివి దయ్యాలు, కామినీలు ప్రజలకి కనిపిస్తూ ఉండేవి. ఇదీ దేశంలో సాంఘిక వాతావరణం.

నేటి కోనసీమ ప్రాంతం అంతా అప్పట్లో దట్టమైన అడవిగా ఉండేది. నేటి రామచంద్రపురం తాలూకాలో ప్రవహించే గోదావరి పాయ తుల్యభాగకి ఇరువైపులా కూడ చిక్కటి మారేడు అడవులు ఉండేవి. ఆ రోజులలో వ్యవసాయమే ప్రజల ముఖ్య జీవనాధారం కనుక అడవులు నరికి భూమిని సాగులోకి తీసుకు రావడం, చెరువులు, కాలువలు తవ్వించి నీటి వనరులు కల్పించడం ప్రభుత్వపు ప్రథమ కర్తవ్యంగా ఉండేది. కొండవీటి రెడ్డి రాజులు తమ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చి గోదావరి తీరాన్ని వాసయోగ్యంగా చేసేరు.

అప్పటికే పాల్ఘాట్ ప్రాంతాలలోని ద్రవిడ బ్రాహ్మణ కుటుంబాలు ఆంధ్రదేశంలో జీవనోపాధికి మంచి అవకాశాలు ఉన్నాయని విని, దఫాలు దఫాలుగా తరలి వచ్చి, కృష్ణా, గోదావరి తీరాలలో స్థిరపడుతున్నారు. ఇస్లాం మతపు పెనుతుఫానులో సనాతన ధర్మం రెప రెప లాడుతూన్న ఆ రోజులలో అగ్నిహోత్రాన్ని నెత్తి మీద పెట్టుకుని ఊరు నుండి ఊరికి ప్రయాణం చేసిన నిష్ఠాగరిష్ఠులు వీరు. అటువంటి వాళ్లలో కొందరు తమిళ దేశం నుండి సుదూరం ప్రయాణం చేసే సరికి, ఓపిక సన్నగిల్లి, మధ్యలోనే 'బండి దిగి' స్థిర పడి పోయేరు. వీళ్లే దిగుడు

ద్రావిళ్లు, లేదా చిన్న ద్రావిళ్లు. ఇలాగే మధ్య మధ్య ఆగిపోయిన వారిని దివిలి ద్రావిళ్లు, పుదు ద్రావిళ్లు అని కూడా అంటారు. ఇంకా ఓపిక ఉన్న మరికొంత మంది గోదావరీ తీరం చేరుకుని అక్కడ ఉన్న దక్షారామం (ఇప్పటి ద్రాక్షారం), కుమారారామం (ఇప్పటి సామర్లకోట భీమవరం), సోమారామం (ఇప్పటి గునుపూడి భీమవరం), క్షీరారామం (పాలకొల్లు) మొదలైన ఆరామ క్షేత్రాల వరకు వచ్చి అలసట వచ్చో, ఆశ చల్లారో, అక్కడే స్థిర పడి పోయారు. వీరినే ఆరామ ద్రావిడులు అంటారు. వీరందరి కంటె తెగువ, సాహసం ఉన్న బహు కొద్ది మంది గోదావరి దాటి, ప్రస్తుతం అమలాపురం తాలూకాగా చెలామణీ అవుతూన్న ప్రాంతంలో ఉన్న పేరూరు చేరుకున్నారు. వీళ్లనే పేరూరు ద్రావిళ్లు, లేదా పెద్ద ద్రావిళ్లు, అంటారు.

ఈ పేరూరు ద్రావిళ్లు ఘటికులు. వీళ్లు ఎంతటి అసాధ్యపిండాలంటే, ఒకసారి వీళ్లల్లోని కుర్ర కుంకలు రాత్రికి రాత్రి ఒక గుడి పక్కని ఏటవాలుగా ఒక గడ్డి మేటు వేసి, ఆ మేటు మీదుగా ఒక గుర్రాన్ని నడిపించుకు వెళ్లి, దాన్ని గుడి గోపురం మీదకి ఎక్కించిన తర్వాత గడ్డి మేటుని పీకి పారేసేరు. తెల్లవారి లేచే సరికి ప్రజలందరికీ గుడి గోపురం మీద గుర్రం కనిపించింది తప్ప అది పైకి ఎలా వెళ్లిందో, దానిని కిందకి దింపడం ఎలాగో ఎవ్వరికీ బోధ పడలేదు. అందుకనే పేరూరు ద్రావిళ్లు అనగానే 'గుర్రాన్ని గుడి ఎక్కించిన వాళ్లు' అన్న జనవాక్యం ఉంది.

ఈ పేరూరు ప్రాంతంలో ఉన్న గంగలకుర్రు అగ్రహారపు వీధుల్లో అర్ధరాత్రి వేళల్లో కొరివి దయ్యాలు కంచు కాగడాలు పట్టుకు తిరుగుతూ ఉండేవని వదంతి పుట్టిందంటే పుట్టదూ మరి? గుర్రాన్ని గుడెక్కించిన పేరూరు ద్రావిడుల కుర్రాళ్లే అగ్రహారపు వైదికులని హడలగొట్టడానికి ఇలాంటి వేషాలు వేస్తున్నారని కొందరు అనుకునే వారు.

ఇదీ నూనూగు మీసాల నూత్న యవ్వనంలో అడుగు పెడుతూన్న వీరభద్రశాస్త్రి ఆభిజాత్యం. వేద వేదాంగాలు, ధర్మశాస్త్రం అధ్యయనం చేసేడు. 'శరీరమాద్యం ఖలుధర్మ సాధనః' అన్నారు కదా అని హఠ యోగం అభ్యాసం చేసిన వాడవడం చేత పటిష్ఠమైన శరీరంతో పిటపిట లాడుతున్నాడు కుర్రాడు. మనిషి సహజంగా స్ఫురద్రూపి. చొరవ ఉన్న వాడు. అందుకని అగ్రహారపు అమ్మాయిలు వీరభద్రశాస్త్రి విగ్రహాన్ని చూసి లోలోపల ఉవ్విళ్లూరేవారు.

ఆ రోజుల్లోనే ప్రసాద పంచాక్షరీ మంత్రోపాసకుడైన శ్రీనాధుడు దక్షిణ కాశి అని పేరు పొందిన దక్షారామాన్ని దర్శించి, భీమేశ్వర పురాణం రచించి, గోదావరీ తీరంలో ఉన్న ఆరామక్షేత్రాలలో పర్యాటన చేసి, అక్కడ పండిత ప్రకాండుల దగ్గర పురస్కారాలందుకున్నాడు. ప్రయాణ సౌకర్యాలు అంతంత మాత్రమే అయిన ఆ రోజులలో ఆంధ్ర దేశపు భోజనాది ఆచార వ్యవహారాలని, ఆడంగుల చీర కట్లని, చను కట్లని, నుదుట బొట్లని కట్టు దిట్టంగా వర్ణించిన శ్రీనాధుడి సీస పద్యాలు అప్పుడప్పుడే ఆనోట ఈనోట విన్న గురుకులాలలోని విద్యార్థులు తాము కూడ తీర్థ యాత్రలు చేసి, దేశంలో అందమైన స్థలాలనీ, అమ్మాయిలనీ చూడాలని అనుకోవడంలో వింతేమీ లేదు.

తంజావూరు నుండి తెలుగు దేశం వరకూ జరిగిన బృహత్ ప్రయాణపు కథలు తల్లి ఒడిలో వింటూ పెరిగిన వీరభద్రశాస్త్రి పేరూరులో కుదురుగా కూర్చోమంటే కూర్చో కలడా? చూడ వలసిన తూర్పు దేశం ఇంకా చాలా ఉంది. తిరిగి, నాలుగు విషయాలూ తెలుసుకుంటే నాలుగు రాళ్లు వెనకేసుకునే పద్ధతులు అర్థం

అవుతాయనీ, అదే రెండో పురుషార్థానికి మార్గం అనీ నమ్మేడు. పర్యాటనతో బుద్ధి వికసిస్తుందని తల్లిదండ్రులు వీరభద్రశాస్త్రి ప్రయాణపు సన్నాహాలకి అభ్యంతరం చెప్ప లేదు.

పేరూరు నుండి బయలుదేరి, వీరభద్రశాస్త్రి దక్షారామం (ద్రాక్షారం) చేరుకున్నాడు. ద్రాక్షారంలో భీమేశ్వరుని స్తుతించి, ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆరామ క్షేత్రాలని దర్శించి, సర్పవరం దగ్గర భావనారాయణస్వామి ఆలయ ప్రాంగణం లోని నారదకుండంలో గ్రుంకులిడి, పిఠాపురంలో కుంతిమాధవస్వామికి ప్రణామాలర్పించి, కుక్కుటేశ్వరుడి ఆలయంలో ఉన్న పాదగయలో స్నానం చేసి, శ్రీనాథుడి అడుగు జాడలలో, సింహాచలానికి బయలు దేరేడు.

పిఠాపురం నుండి సింహాచలం వరకూ ఉన్న భూమి గయుడనే రాక్షసుడి శరీరంతో అపవిత్రమైన దేశం అని అంటారు. ఈ గయుడు హతమార్చబడ్డప్పుడు అతగాడి తల సింహాచలంలోనూ, పాదాలు పిఠాపురంలోని పాదగయ దగ్గర పడ్డాయని ఒక ఐతిహ్యం ఉంది. అందుకనే గోదావరీ తీరంలో ఉన్నన్ని పుణ్యక్షేత్రాలు, ఈ ప్రాంతాలలో లేవు. పిఠాపురం దాటిన తర్వాత, మధ్యలో అన్నవరం తప్పిస్తే, మళ్లా సింహాచలం వరకు యాత్రా స్థలాలు లేవు. అందుకనే కాబోలు పాదగయలో స్నానం చేసిన తర్వాత సింహాచలంలో సింహాద్రి అప్పన్న దర్శనం చేసుకుంటే మంచిదనే భావన ఆ రోజుల్లో ఉండేది.

పిఠాపురం నుండి సింహాచలానికి వెళ్లే మార్గంలో ఇప్పుడంటే గ్రేండు ట్రంకు రోడ్డు, మద్రాసు-కలకత్తా రైలు మార్గం ఉన్నాయి కాని అప్పుడు అయోమార్గాలు లేవు. ఎడ్ల బండ్లు నడవడానికి వీలుగా రహదారులు మాత్రం ఉండేవి. ఎప్పుడో అశోకుడి కాలంలో వేయించిన రహదారులే అవన్నీ. దారికి ఇరుపక్కలా చెట్లు, అక్కడక్కడ సత్రవలు, చలివేంద్రాలు ఉండేవి. ప్రాచ్యోదధిని (ఈ రోజుల్లో, బంగాళాఖాతం) ఆనుకుని ఉన్న ఊళ్లని మినహాయిస్తే లోపలి కొండ ప్రాంతాలు చాల మట్టుకు మన్యపు భూములే. ఊరు దాటి ఊరు వచ్చేవరకు చాల మట్టుకు చిట్టడవులే. పురుగు, పుట్ర బారినుండి తప్పించుకుందికని కాళ్లకి కిర్రు చెప్పులు, చేతులలో మువ్వ గంటల కర్రలతో ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా, కోలాహలం చేస్తూ, ప్రయాణాలు చేసేవారు. బందిపోటు దొంగల బారినుండి తప్పించుకుందుకి బేహారుల బండ్లు బారులు తీర్చి వెళ్లేవి. బారుకి పదేసి రెండెడ్ల బండ్లు చొప్పున ఉండేవి. ఈ రోజుల్లో రైలు బండికి డ్రైవరు, గార్డు ఉన్నట్లే, ఆ రోజులలో జోడెడ్ల బండ్ల చయనికకి ఎదట బండిలో చోదరి ఒకడు తప్పకుండా ఉండేవాడు. చయనికకి రక్షణ నిమిత్తం ఆఖరి బండిలో కూడ ఒక రక్షక చోదరి ఉండేవాడు. ఈ చోదరులని కాని, ఎద్దులని కాని కాజేయడానికి ఏ చెట్టు మీదనో కాసుకుని ఉన్న చిరుత పులి బారి నుండి తప్పించుకునే నిమిత్తం బండ్ల చయనికకి ఇటూ, అటూ, ఇద్దరేసి పహరా వాళ్లు, చేతిలో ఉన్న మువ్వగంటల కర్రలతో గలగల శబ్దం చేస్తూ, 'హై, హోయ్,' అని అడపా తడపా అరుస్తూ నడిచేవారు.

మన వీరభద్రశాస్త్రి అటువంటి బేహారుల బండ్ల చయనికతో కలసి ప్రయాణం చేసేడు. దారిలో అన్నవరం దగ్గర ఉన్న రత్నగిరి మీది సత్యనారాయణ స్వామిని దర్శించి, విశాఖపట్నం మీదుగా వైశాఖ మాసం వచ్చేసరికి సింహాచలం కొండ దిగువ అడివిలోనున్న చిన్న పల్లెటూరు చేరుకున్నాడు. పర్యాటకులకుండే కుతూహలంతో పాటు, జిజ్ఞాసువు కావడంతో సింహాచలపు స్థల పురాణాలన్నీ సేకరించి కాలక్షేపపు క్రీడగా అధ్యయనం చేయడం మొదలు పెట్టేడు వీరభద్రశాస్త్రి.

సింహాచలం కొండ దిగువ ఉన్న ఊరిని ఇప్పుడంటే అడివివరం అని అంటున్నాము కానీ, వాస్తవంగా ఈ ఊరి పేరు అడివారం. తమిళంలో అడివారం అంటే కొండ కింది ప్రాంతమని అర్థం. సింహాచల క్షేత్రం లోని తిరు కైంకర్యాలన్నీ వైష్ణవ సంప్రదాయానుసారం జరుగుతాయి. వైష్ణవ సంప్రదాయ సాహిత్యం చాల మట్టుకు తమిళ భాషలో ఉండబట్టి సింహాచలపు అప్పన్న ఎంత తెలుగు వాడయినప్పటికీ ఆయనకి కైంకర్యం చేసే స్వాములలో కొందరు తరతరాల కిందట తమిళ దేశం నుండి వచ్చిన వారున్నారు. వారు ఆ కొండ దిగువ ప్రాంతాన్ని అడివారం అని పిలచేవారు. అదే క్రమేపీ అడివివరం అయింది.

అడవివరానికి పడమట దిక్కున కొండ మీద ఉంది నృసింహస్వామి దేవాలయం. ఊరు నుండి దేవాలయానికి వెళ్లే మార్గానికి కుడి పక్కన కొండ మీదకి మెట్ల దారి, ఎడమ పక్కని కోనేటికి కాలి దారి. కలువ పువ్వులతో నిండిన ఆ కోనేటి నీటి మధ్యలో అతి సుందరమైన మండపం. కోనేటికి అవతల రుద్రభూములు. శత్రువులని జయించాలనే కోరికతో శాతపడులు, చెడుపు, చిల్లంగి మొదలైన ప్రయోగాలు చేసే బైరాగులు ఆ శ్మశాన వాటికలో తిరుగుతూ కనిపించేవారు వీరభద్రశాస్త్రికి.

దేవస్థానపు కచేరీలు, సత్రవలు, అర్చకుల గృహాలు ఈ అడివివరం లోనే ఉండేవి. ఆలయాన్ని ఆలంబనంగా చేసుకుని బతికే మిగిలిన పరిచారక ప్రజానీకం కూడ ఇక్కడే ఉండేవారు. పేరూరు నుండి కొద్ది తరాల కిందటే వచ్చి అడివివరంలో స్థిరపడ్డ వారిలో కొందరు స్వామి వారి అర్చక బృందంలో ఉన్నారు. వారిలో ఒకరు శ్రీమాన్ నల్లానచక్రవర్తుల వరదాచార్యుల వారు. ఈయన వీరభద్రశాస్త్రి తండ్రి గారి సహాధ్యాయి. స్వామి వారి అర్చక బృందానికి అధిపతి. వీరభద్రశాస్త్రి ధర్మ సత్రవలో బస చేసి పెద్ద అర్చకస్వామి వరదాచార్యుల వారికి శుశ్రూష చేస్తూ కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు.

ఇప్పుడంటే ఈ పరిసర ప్రాంతం అంతా ప్రజలు, ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చెయ్యడం వల్ల హృదయ విదారకమైన పరిస్థితిలో పాయిఖానాలా తయారయింది కాని మన కథా కాలంలో అతి సుందరంగా, ఉద్యానవనంలా కనులకింపుగా ఉండేదిట. ఇప్పటికీ సింహాచలం పరిసరాలలో ఉండే సూక్ష్మపర్యావరణం, వేసవిలో కూడ, చల్లగా ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుందని అందరూ చెబుతూ ఉంటారు.

రాకపోకల సౌకర్యాలు బాగా పెరిగిన ఈ రోజులలో తారు రోడ్డు మీద కారులో విశాఖపట్నం నుండి అరగంటలో కొండ మీదకి చేరుకోవచ్చు. కాని ఈ కథాకాలం నాటికి, కొండ దగ్గరకి వెళ్లే మార్గం దుర్గమంగా ఉండేది. కొండ మీదకి వెళ్లే మెట్ల దారిలో, ఎడమ వైపు అందమైన జలధారలు – ఆకాశధార, హనుమద్ధార, మాధవధార, పాతాళగంగ – ఉన్నాయి. నీటి వనరులు ఉండడంతో ఆ కొండ చాలువులలో సంపంగి, పనస, చందనం వంటి చెట్లూ, మల్లి, మొగలి మొదలైన పొదలు దట్టంగా పెరిగి సూర్యరశ్మి లోపలకి చొరబడనంత చీకటిగా ఉండేదిట. అందుకని దిగువ నుండి ఎగువకి వెళ్లడానికి వీలుగా, యాత్రికుల సౌకర్యార్థం, ఈ ఆలయానికి వంశపారంపర్యంగా ధర్మ కర్తలైన పూసపాటి గజపతి వంశం వారు సావంచాలు వేయించేరుట. సుమారు వెయ్యి నల్లరాతి మెట్లు ఎక్కడం అంటే మాటలా? అందుకని యాత్రికులు సేద తీర్చుకునే నిమిత్తం అక్కడక్కడ, మెట్లకి ఇరువైపులా, చిన్న చిన్న మండపాల లాంటి శాలలు కూడ కట్టించేరు. కొండ మీదకి వెళ్లే దారిలో సంపంగి, మొగలి, గంధపు చెట్ల సుగంధానికి పాములు వచ్చి తిరుగుతూ ఉండేవిట. దిగువ చాలులలో

పూర్వం పులులు, సింహాలు కూడ తిరిగేవిట. అందుకని ఒంటరిగా కొండ ఎక్కడానికి, దిగడానికి భయపడేవారుట.

సింహాచల క్షేత్రం పదకొండవ శతాబ్దం నుండీ ఉన్నట్లు దాఖలాలు ఉన్నాయి. అప్పటికే ఎంతో ప్రఖ్యాతి చెందిన పుణ్య క్షేత్రం. కొండ మీద వెలసిన శ్రీ వరాహ నృసింహస్వామికి ధూప, దీప నైవేద్యాదులతో నిత్యం అర్చన జరుగుతుంది. ఆంధ్ర దేశంలో నరసింహస్వామి ఆలయాలు చాల ఉన్నాయి కాని దశావతారాలలోని వరాహావతారం, నరసింహావతారం ఇలా కలసి ఉండడం అపురూపం. మరెక్కడా ఇటువంటి దేవాలయాలున్న దాఖలాలు లేక పోవడం వల్ల ఈ దేవాలయానికి ఒక ఉత్కృష్టమైన స్థానం ఉంది. ఇది అతి ప్రాచీనమైన ఆలయం అవడమే కాకుండా మనోజ్ఞమైన శిల్పకళా సౌందర్యానికి ఆటపట్టు. ఖజురాహోని పోలిన కామకేళీ విలాసములతో కూడిన కుడ్య శిల్పాలు ఉండడం వల్ల కాబోలు ఇది పుణ్య క్షేత్రంగానే కాకుండా – ఈ రోజుల్లో – విద్యార్థినీ, విద్యార్థులకు వ్యాహ్యాళి వినోద కేంద్రంగా కూడ ప్రసిద్ధి పొందింది.

నృసింహస్వామి ఆగ్రహావేశాలని చల్లార్చడానికి స్వామికి నిత్యం చల్లటి కర్పూర చందనంతో లేపనం చేస్తారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని చందన చర్చ అంటారు. ఏడాది పాటు విగ్రహానికి ఇలా చందనం పూత పూసే సరికి నృసింహస్వామి విగ్రహం లింగాకారం పొందుతుంది. అందుకని శివకేశవులని కొలిచే భక్తులందరికీ సింహాచలం పుణ్యక్షేత్రంగా భాసిల్లడమే కాకుండా వీరశైవ, వైష్ణవ మతాల మధ్య చెలరేగుతూన్న వైషమ్యాలని అణగదొక్కడానికి తోడ్పడింది. సంవత్సరానికి ఒకే ఒక రోజున, వైశాఖ శుద్ధ తదియ నాడు, ఈ చందన లేపనం తొలగించగా స్వామి నిజ రూపంతో దర్శనమిస్తాడు. అందుకని సింహాచలంలో వైశాఖ శుద్ధ తదియ పెద్ద పర్వ దినం.

వేళకి సింహాచలం చేరుకున్న వీరభద్రశాస్త్రి స్వామివారికి జరిగిన చందన చర్చ చూసి చలించేడు. అవకాశం దొరికితే స్వామికి తనే స్వయంగా కైంకర్యం చెయ్యాలని ఉవ్విళ్లూరేడు. మూడు వారాలు తిరిగే లోగా ఎదురు చూసిన అవకాశం రానే వచ్చింది.

అది భాద్రపద మాసం అంతం అవుతూన్న సమయం. అమావాశ్య రోజులు దగ్గర పడుతున్నాయి. శ్రావణ మేఘాల ధాటి ఇంకా ఆకాశం నుండి పూర్తిగా తొలగి పోలేదు. రెండు రోజులుగా తరణి కిరణ వారాల చుంబనకు నోచుకోని ప్రజానీకం మత్తుగా మూలుగుతోంది. స్వామి వారికి నిత్యం అర్చన చేసే వరదాచార్యుల వారు, ఆ రోజు పక్క మీద నుండి మూలుగుతూ లేచేరు. అస్వస్థతగా ఉన్న ఆ కాయాన్ని కొండ ఎక్కడ ఎక్కించ గలడు? కాని స్వామివారి కైంకర్యానికి అంతరాయం కలగడానికి వీలు లేదు. ఇటువంటి సమయంలో చేదోడు వాదోడుగా ఉండే తన కుమారుడు కార్యార్థియై గ్రామాంతరం వెళ్లేడు. మార్గాంతరం లేక మథన పడుతూన్న సమయంలో అతిథిగా వచ్చిన వీరభద్రశాస్త్రి ఎదురుగా కనిపించేడు. ఆ కుర్రవానికి అర్చనా భారం అప్పగించి, చేయవలసిన కార్యక్రమం అంతా వివరించి, కొండమీద మిగిలిన అర్చకులు సహాయం చేస్తారని ధైర్యం చెప్పి పంపించేడు.

ఆడబోయిన తీర్థం ఎదురవడంతో అర్చనాభారాన్ని ఆనందంతో అంగీకరించేడు వీరభద్రశాస్త్రి. కిందనున్న కోనేటి నీటిలో స్నానమాడి, జపాదులు పూర్తి చేసుకుని కొండపైనున్న కోవెలకేగి, సాయంత్రం వరకూ నిత్యపూజాది కార్యక్రమం అంతా శ్రద్ధగా నిర్వహించి, బలిహరణాది తంతులన్నీ శాస్త్రోక్తంగా జరిపి,

స్వామికి చేయవలసిన ఆర్జిత సేవలన్నింటిని ముగించి, చీకటి పడ్డ తర్వాత ఆలయ బహిర్ద్వారానికి తాళం వేసి, గృహోన్ముఖుడయేడు. అప్పటికే ఆలస్యం అయిపోయిందేమో, యాత్రికులంతా కొండ దిగి ఎవరి బసలకు వారు వెళ్లి పోయినట్లున్నారు. దారి అంతా నిర్మానుష్యంగా ఉంది.

అసలే అమావాస్య. ఆకాశం మేఘాలతో కప్పబడి ఉందేమో నక్షత్రాల కాంతి కూడ అంతగా లేదు. బయట గుబురుగా పెరిగిన చెట్లు. అప్పటికే దట్టంగా అలుముకున్న చీకటిని ఛేదిస్తూ కీచురాళ్లు చేసే ధ్వనులు, కప్పల బెకబెకలు తప్ప, కంటికి ఏమీ కనిపించడం లేదు. అడపా, తడపా పడుతూన్న చిన్న చిన్న జల్లుల నుండి శిరో భాగాన్ని గొడుగుతో కప్పి, వడి వడిగా అడుగులు వేస్తూ మెట్లు దిగుతున్నాడు వీరభద్రశాస్త్రి. ఇంతలో వర్షం ఉధృతం పెరిగింది. ఆకాశంలో విద్యుల్లతలు చేసే హడావుడి వల్ల కండ్లు మిరుమిట్లు చెంది చీకట్లు కమ్ముతున్నాయి తప్ప, ఆ కాంతి వల్ల దారి కనిపించడం ఏమీ సులభం అవడం లేదు. పోనీ మెట్ల పక్కన ఉన్న విశ్రాంతి మందిరాలలో కొంత సేపు తలదాచుకుందామా అంటే, వర్షం రాత్రల్లా పడేటట్టు ఉంది. త్వరలో తెరిపి ఇచ్చే సూచనలు కనిపించ లేదు. అందుకని అడుగులు జోరుగా వేస్తున్నాడు వీరభద్రశాస్త్రి.

అప్పటికి కొండ సగం దిగడం అయింది. ఇంతలో కోయిల కంఠాన్ని మరపించే స్వరంతో "స్వామీ, స్వామీ!" అన్న పిలుపు వినిపించడంతో వీరభద్రశాస్త్రి కాళ్లకి బంధం పడింది. ఆర్తనాదంలా వినబడిన అది ఒక కలకంఠి కంఠమా? లేక ఆ చీకట్లో తన శ్రవణేంద్రియాలు తనతో దోబూచులాడుతున్నాయా? ఇదమిద్ధంగా చెప్పలేక పోయాడు. శబ్దం వచ్చిన దిశ వేపు దృష్టి సారించి చూశాడు. ఆ సావంచాల పక్కన ఉన్న విశ్రాంతి మండపంలో ఒక స్త్రీ కనిపించింది. ఇంతలో మెరపు మెరసింది. ఆ వెలుగులో మెరపుతీగలా కనిపించిన ఆకారం చూడగానే ఇది తన భ్రమ కాదని నిశ్చయం చేసుకున్నాడు వీరభద్రశాస్త్రి.

మండపంలో తల దాచుకున్న మగువ తెల్లని చీర కట్టుకుని దేవ కాంతలా ఉంది. బయట వర్షం పడుతూన్నా, గాలిలో ఆమె పైచెంగు రెపరెప లాడుతోంది. ముంగురులు నుదిటిమీద నాట్యం చేస్తున్నాయి. నవ యవ్వన తేజోరాసిలా ఉన్న ఆ మెరపుతీగ వీరభద్రశాస్త్రి కంటికి అపర వరూధినిలా కనిపించింది. అప్పటికి అల్లసాని పెద్దన్న వరూధినీ ప్రవరాఖ్యుల కథని గ్రంథస్థం చేయ లేదు కనుక సరిపోయింది కానీ, లేక పోతే వరూధినే ఈ అపర ప్రవరాఖ్యుడిని వెతుక్కుంటూ వచ్చి ఉంటుందని వీరభద్రశాస్త్రి నమ్మి ఉండేవాడు. ఇలా ఆ నిశీథంలో పగటి కలలు కంటూన్న శాస్త్రి ఆలోచనా తరంగాలకి అంతరాయం కలిగిస్తూ,

"స్వామీ. జడి వానలో పడి తడిసి పోతున్నాను. ఒంటరి దానిని. కొండ దిగే వరకూ అండగా ఉండి, గొడుగులో చోటిస్తే మీ మేలు మరచిపోను."

వీరభద్రశాస్త్రికి ఈ వైపరీత్యమైన సంఘటన చిక్కునే తెచ్చిపెట్టింది. 'పాత్రత నెరిగి దానం, పూర్వాపరాలు తెలుసుకుని స్నేహం' అన్నారు. కనుక ఒక్క నిమిషం తటపటాయించేడు.

"స్వామీ! ప్రమదనని సంకోచించకండి. దైవ దర్శనానికని వచ్చి ఈ వానలో చిక్కుకున్నాను. ఆపత్కాలంలో తరతమ భేధాలు పాటించనక్కర లేదని తెలియదా?"

ఆకాశంలో మెరసిన మెరపు కాంతిలో దేవకాంతలని ధిక్కరించే సోయగంతో మెరసిపోతూన్న ఆ అంగనని మరొక సారి చూసేడు. ఆక్రందనంతో సహాయం చేయమని ఒక పడతి అడుగుతూన్నప్పుడు ఈ మీన మేషాలు లెక్కించడంలో విజ్ఞత ఏమిటో శాస్త్రి మనస్సుకి తోచలేదు. పైగా తను దేవాలయానికి తాళం వేసి

దిగిపోతున్నాడు. తన వెనక వచ్చేవారెవరూ లేరు. చూస్తూ, చూస్తూ ఈ అబలని ఇలా ఈ అరణ్యంలో వదలి వెళ్లడానికి ఇచ్ఛగించక ''సరే'' నన్నాడు.

''స్వామీ! గచ్చు తడిగా, జారుగా ఉంది. కాలు జారుతుందేమోనని భయంగా ఉంది. మండపం దిగి మెట్ల మీదకి రాడానికి కొంచెం చేయి ఊతగా ఇస్తారా?'' అని అడిగింది ఆ సుందరాంగి.

పర పురుషుణ్ణి గొడుగులో చోటు ఇమ్మని అడగడమే ఒక వైపరీత్యం. ప్రాణాంతకమైన పరిస్థితిలో అడిగెనుపో! పాణిగ్రహణం చెయ్యమని అర్థించడమా?

వీరభద్రశాస్త్రి నూనూగు మీసాల నూత్న యవ్వనంలో ఉన్నాడు. దృఢ గాత్రుడు. సాహసోపేతమైన కార్యాలు చెయ్యడంలో ముందు వెనకలు చూసుకునే మనిషయితే ఊరు వదలి ఇంత దూరం వచ్చి ఉండే వాడే కాదు. అయినా ఇందులో సాహసానికి ఏముంది? ఒక అబల సహాయం చెయ్యమని అడుగుతోంది. అంతేగా?

ఇలా పరి పరి విధాలుగా పరిగెడుతూన్న మనస్సుకి కళ్లెం వేసి, ఆ నారి చేతిని అందుకునే నిమిత్తం చేయి జాచేడు. ఇంతలో మిన్ను విరిగి మీద పడ్డట్టు, ఆకాశాన్ని చీలుస్తూ ఒక పెద్ద మెరపు మెరిసింది. ఆమె జాచిన చేతిని అందుకున్నాడి. పక్కనే పిడుగు పడ్డాదో, లేక విద్యుల్లతలా మెరిసిపోతూన్న ఈ భూలోక సుందరి హస్త స్పర్శకి వీరభద్రశాస్త్రి శరీరం అంతా విద్యుత్తరంగ పూరితమైనదో మనకి తెలియదు కాని విద్యుద్ఘాతం తిన్న వాడిలా అయిపోయేడు. ఇద్దరూ ఆ మెరపు వెనుక చీకటిలో అంతర్ధానం అయిపోయేరు.

3

కొద్ది రోజులు గడిచేయి. శ్రీమాన్ నల్లానచక్రవర్తుల వరదాచార్యుల వారు ఇంకా అస్వస్థత నుండి పూర్తిగా కోలుకో లేదు. వీరభద్రశాస్త్రే స్వామి వారి సేవలు చేస్తున్నాడు. ఆ రోజు బలిహరణకై శాస్త్రి కోవెల చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేస్తున్నాడు. అదే సమయంలో ప్రదక్షిణ ప్రాకారాన్ని ఆనుకుని ఉన్న ఒక స్థంబం దగ్గర ఒక సాధువు జపం పూర్తి చేసుకుని అప్పుడే కండ్లు తెరచేడు. అతని కండ్లు ప్రదక్షిణ పూర్తి చేసుకుని ఆలయం ప్రవేశించడానికి ఆయత్త పడుతూన్న వీరభద్రశాస్త్రి పై పడ్డాయి. ఆ సాధువు తన తర్జనిని శాస్త్రి వైపు సారించి తన దగ్గరకు రమ్మని శాసిస్తూన్నట్లు కదలించేడు.

వీరభద్రశాస్త్రికి వెన్నులో విద్యుత్తు ప్రవహించిన అనుభూతి కలిగింది. ఆ పరివ్రాజకుని దృష్టి అస్కాంతం వలె ఆకర్షించింది. యాంత్రికంగా, మంత్ర ముగ్ధుని వలె, శాస్త్రి సాధువుని పరిశీలనగా చూస్తూ, సమీపిస్తూ, 'ఎవరీ బైరాగి? ఈ ఆలయ ప్రాంగణంలో ఎన్నడూ చూసినట్లు లేదు కాని, ఎవరబ్బా? ఇంతకు ముందు ఎక్కడో చూసినట్లుందే' అనుకుంటూ సాధువు చెంతకు చేరేడు.

సాధువు శాస్త్రిని ఆశీర్వదిస్తూన్నట్లు తల మీద చెయ్యి వేసి, జుత్తుని నిమురుతూ, ఎన్నాళ్లబట్టో పరిచయం ఉన్న ఆప్తునిలా పలకరిస్తూ,

''అబ్బాయీ! ఈ కథ ఎంత కాలం బట్టి జరుగుతోంది?''

''స్వామీ! తమరు ఏమడుగుతున్నారో నాకు అవగాహన కాలేదు. క్షమించండి.''

''అవగాహన కాలేదూ? ఎన్నాళ్లబట్టీ ఈ దాగుడు మూతలు? చెప్పవేం?''

ఆయన గొంతుకలోని గద్దింపుని విన్నప్పటి కంటె చింత నిప్పుల్లా ఉన్న ఆ సాధువు కనుగవ చూడ గానే వీరభద్రశాస్త్రికి భయం వేసింది. అయినా తను చేసిన తప్పేమిటో అర్థం కాలేదు. అందుకని, మళ్లా,

"స్వామీ! తమరి అభిమతం ఏమిటో నాకు అవగాహన కాలేదు. క్షమించి వివరించి సెలవియ్యండి."

"అదే! నువ్వు రోజూ రాత్రులు ఆడుతూన్న నాటకం నాకు తెలియదని ఎలా అనుకున్నావు?......"

దొంగాడికి తేలుకుట్టినట్లు వీరభద్రశాస్త్రి గతుక్కుమని, స్థాణువులా కళ్లప్పగించి చూస్తున్నాడు.

"......ఆ కామినీ పిశాచితో సరస సాంగత్యాలు ఇంక కట్టిపెట్టు."

"కామినీ పిశాచియా? అదెవరు స్వామీ?"

"ఎవరని అడుగుతావేమిటి? గత నాలుగు రోజులుగా, నువ్వు ప్రతి రోజూ, అద్భుత సౌందర్యవతియైన ఒకామెతో ఘోర లాలసుడవై, విషయవాంఛలు తీర్చుకుంటూ, ఆ కోనేటి మధ్య మందిరంలో కాలక్షేపం చేస్తున్నావే, ఆ స్త్రీ ఎవరనుకున్నావు?"

"క్షమార్హుడిని స్వామీ. క్షమించండి. కాలు జారుతుందని భయపడుతూన్న స్త్రీని ఆదుకోబోయే సమయంలో ఆకాశంనుండి పడిన అశనిపాతపు ధాటికి నా కాలే జారింది. అప్పుడు ఆమె పరిచర్యలు చేసింది. అప్పటనుండి కన్ను తెరచినా, కన్ను మూసినా ఆమె రూపే కనిపిస్తోంది. ఆ లతాంగిని కామినీ పిశాచి అనడమా? అన్యాయం. అసంభవం."

"నాయనా! ఆ విభావరి వనిత మానవ స్త్రీ అన్న భావం కేవలం నీ విభ్రాంతి సుమా. నిజం నాకు తెలుసు. అది కామినీ పిశాచి. అంటే ఏమిటో తెలురా? కొందరు మానవ స్త్రీలు తీవ్రమైన తీరని కామ వాంఛతో చనిపోయినప్పుడు, వారు పాంచభౌతికమైన శరీరమును వీడినప్పటికి, సూక్ష్మ శరీరమును వీడ లేక, వారి సంచిత, ప్రారబ్ధ కర్మల ఫలం కొద్దీ ఇలా కామినీ పిశాచులవుతారు. ఈ కామినీలు కామరూపం ధరించ గలవు. అంటే, తమకి ఇచ్ఛ వచ్చిన రూపం ధరించి, తమకి ఇచ్ఛ వచ్చిన పురుషుని సాంగత్యం కోరి, తమ మాయలచే ఆ పురుషుని లొంగదీసుకుని, తీరని కామ దాహాన్ని విరతి లేకుండా తీర్చుకుంటూ, ఆ పురుషుని రక్త మాంసములు పీల్చి, ఆ నిర్వీర్యమయిన కళేబరాన్ని ఒదిలేసి, మరొకణ్ణి పట్టుకుంటాయి. నిన్ను, శల్యావశిష్టం అవుతూన్న నీ శరీరాన్ని, ప్రేత కళతో ఆవహింపబడి, తేజో రహితంగా ఉన్న నీ ముఖాన్ని చూడగానే జరిగిన విషయం నాకు కరతలామలకంగా అవగాహన అయింది. నీ శ్రేయస్సు కోరి చెబుతున్నాను. ఇక ఆమె దరి చేరకు."

ఈ పరివ్రాజకుడి మాటలు నమ్మడమా? వచోధోరణి చూస్తే లాతి వాడులా కనబడడం లేదు. అన్నీ చూసినట్లు చెబుతున్నాడే. ఆ లతాంగి చెంత మంత్ర మహిమలు ఉంటే ఉండవచ్చు గాక. ఆమె కామిని కావచ్చు గాక. కాని మాయావి, కామినీ పిశాచి, అంటే ఎలా నమ్మడం?

"స్వామీ! మీరన్న మాటని శంకించే వ్యక్తిని కాను. కానీ నా మనస్సునే నమ్మేదా? మీ మాటలనే నమ్మేదా? ఆమె యెడల నాకు వీసమెత్తు అనుమానం లేదు. ఆమె ఈ దేవాలయాన్ని ఆశ్రయించుకున్న దేవదాసి కావచ్చు. కాని కామినీ పిశాచి, అంటే ఎలా నమ్మడం? ఈ విషయం ఇటో అటో రూఢి చేసుకొనడానికి నాకు ఏదైనా నిదర్శనం కనిపిస్తుందా?"

"తప్పక కనిపిస్తుంది వత్సా, తప్పక. కామినీ పిశాచులు సమస్త సుఖ సౌఖ్యములను సృష్టించ గలరు. వెను వెంటనే మాయం చేయ గలరు. ఆమెను మరొక సారి కలుసుకో. నీ దరిద్రం తీరిపోయే ధనం ఇమ్మని అడిగి చూడు. నీకు కావలసిన ధన కనక వస్తు వాహనాలు సృష్టించి ఇస్తుంది...."

వీరభద్రశాస్త్రి మనస్సులో రెండు పెడల సంకోచానికి అంకురార్పణ జరిగింది. ఒక పెడ, ఈ మస్కారి ఆమె సముపార్జించిన ధనాన్ని తస్కరించటాని పన్నిన పన్నాగమా? లేక ఈ కర్మంది తన చిర సంచిత కర్మ ఫలంగా తారస పడ్డ...

"....ఆమె నడకని పరీక్షించి చూడు. ఆమె పాదాలు నేలని తాకవు. మేఘాల మీద పయనించి నట్లే ఉంటుంది..."

"ఆమె వద్దకు వెళ్ళకుండా ఎలా ఉండగలను...?"

"వత్సా! నీవామె కడకు పోకపోయినను ఆ పిశాచి నిన్ను ఇక వదలి వెళ్లదు. ఒక తడవ తనకి లొంగిన పురుషుని అంత సులభముగా వదలదు. తన కామ వాంఛలని తీర్చుకుంటూ, నీ శరీరాన్ని పిప్పి చేసిన తర్వాత కాని వదలదు. ఇప్పటికే చాల కాలహరణం అయిపోయినది. ఈ పద్ధతిలో నీవు మరొక పది రోజుల కంటె ఎక్కువ బతకవు."

వీరభద్రశాస్త్రి మనస్సు పరి పరి విధాల పోతూంది. ఆమె ఎవరు? కామినీ పిశాచియా? తనని చూసి అర్చక స్వామి వరదాచార్యుల వారి కుమారుడని భ్రమ పడ్డ దేవదాసియా? దేవదాసీలు, బసవిలు తమ శరీరాన్ని అర్చక స్వాములకి అర్పించే అలవాటు అప్పట్లో ఉండేదని వీరభద్రశాస్త్రికి చూచాయగా తెలుసు.

"స్వామీ! కానున్నది కాక మానదు. మా పొరుగూరైన గంగలకుర్రులో ఇలాగే కొరివి దయ్యాలున్నాయని భయపడుతూన్న వైదికపు బ్రాహ్మణులని హడలగొట్టిన నేను ఇంతమాత్రానికే బెదిరిపోతే ...."

"... సరి! సరి! దీప నిర్వాణ గంధము మూర్కొనని మూర్ఖునిలా ఉన్న నీవు ఆమె బారిని పడనే పడ్డావు. హితోపదేశం నీ పాలిటి బధిర శంఖ న్యాయమే అవుతుంది. ప్రియోపదేశమే చేస్తాను. వెళ్లు, ఈ రోజు కూడ యథావిధిగా ఆమె వద్దకు వెళ్లు. సంభోగ భోగాలన్నీ అనుభవించు. కాని, కనీసం, మిత్రభావంతో చెబుతూన్న నాకోసం, సంభాషణలో నీ అర్థాపేక్ష గురించి ఆమెతో ప్రస్తావించు. నీవు కోరినవన్నీ నీకు సమకూర్చి ఇస్తుంది. అదే నా మాటకి తార్కాణం..."

గొర్రెపోతు గాంభీర్యంతో ఉన్న వీరభద్రశాస్త్రి వ్యగ్రతతో తత్తర పడి కొద్దిగా చలించిన మాట వాస్తవం. ఏమీ తెలియనప్పుడు కామినీతో చేసిన సరస సాంగత్య క్రీడలు ఒక ఎత్తు. అనుమానం పెనుభూతంగా మారుతూన్న ఇప్పుడు?

"...ఇప్పటికే చీకట్లు ముసురుకుంటున్నాయి. ఇక నీకు మార్గాంతరం లేదు. కొండ దిగేటప్పుడు నిన్ను ఆ విభావరీ వనిత దారిలో అటకాయిస్తుంది. అప్పుడు పారిపోవాలని అనుకున్నా పారిపోలేవు. నువ్వామెను శంకిస్తున్నావని కాని పసి కట్టిందంటే నిన్ను ఇక అది బతకనీయదు. అందుచేత, ఈ దినము మాత్రము నువ్వు ఏమీ తెలియనట్లు నటించు. ఎప్పటిలాగే ప్రవర్తించు. అనుమానానికి తావు ఇయ్యకు. నీకు కావలసినవి అడిగి పుచ్చుకో. ఆమె కోరినవి ఇయ్యి."

4

వీరభద్రశాస్త్రి గుండె దిటవు చేసుకుని ఆ చిరు చీకటిలో మెట్లు దిగడం మొదలు పెట్టేడు. సగం దూరం వెళ్లే సరికల్లా సంకేత మండపం దగ్గర అభిసారిక శాస్త్రి కొరకు వేచి ఉంది. శాస్త్రి చెయ్యి అందుకోగానే ఇరువురు ఆ చీకటి తెరల వెనక అంతర్ధానమైపోయారు. దేవాలయపు గోడల మీద ఉన్న కామశాస్త్రపు కేళీ వినోదాలలో ఉన్న

ఒంపు సొంపులన్నీ ఆపోశన పట్టిన ప్రౌఢ వలె ఆ కామిని వీరభద్రశాస్త్రిని వాటేసుకుంది. శాస్త్రి శరీరం అంటే అక్కడ ఉంది కాని మనస్సు మరెక్కడో ఉంది. కామిని ఆ విషయం పసి కట్టింది. కారణం చెప్పమని గుచ్చి గుచ్చి అడిగింది.

"ధర్మార్థకామమోక్షాలు చతుర్విధ పురుషార్థాలు. ధర్మశాస్త్రం అధ్యయనం చేసేను. కాని ధనము కలవాడే పండితుడు. యోగ సాధన చేసేను. కాని ధనము కలవాడే బలవంతుడు. డబ్బు గణిద్దామని ఊరు విడచి ఊరు కాని ఊరు వచ్చేను. అర్థ సాధన కాకుండానే కామాన్ని ఆఘ్రాణించి ఆస్వాదిస్తున్నాను. ధనం మూలం మిదం జగత్ అన్నారు. డబ్బుంటే మనం వివాహం చేసుకుని, గృహస్థాశ్రమం ద్వారా పురుషార్థాలని సాధించాలని ...."

"అంతేనా! చూడు." అంటూ గదిలోని పేటికని తెరచి నవరత్న ఖచితమైన బంగారు నగలు, నాణేలు, చీనాంబరాలు చూపించి, "ఇవన్నీ నీవే. తీసుకో. నీకు ఎంత ఐశ్వర్యం కావలిస్తే అంత ఇస్తాను. కనుక నా మీద మనస్సు లగ్నం చేసి నా కోరికని తీర్చుకోనీ."

అలా ఆ రాత్రి వీరభద్రశాస్త్రి ఆ కామినితో గడిపేడు. రాఘవ చెప్పిన సంకేతాలన్నీ ఈ నారిలో కనబడ్డాయి. ఇక సందేహం లేదు. తనే పొరబడ్డాడు.

౬

తెల్ల వారింది. వీరభద్రశాస్త్రి కామిని ఇచ్చిన పేటికతో కొండ ఎక్కి ఆలయ ప్రాంగణంలో ఉన్న రాఘవని కలుసుకున్నాడు. బైరాగి పేటికని అందుకుని మంత్రించిన విభూతి, రక్షరేకులు, తావీజులు శాస్త్రికి ఇచ్చేడు.

"ఈ రోజు సంధ్య వేళ కాకుండా తిన్నగా ఇంటికి వెళ్లో. ఇంటి చూరులకు నాలుగు మూలలా ఈ రక్షరేకులు బిగించు. ఇంటి చుట్టూ ప్రహరి వలె ఈ విభూతిని జల్లు. ఇంటి కప్పు మీద కూడ రక్షరేకులు ఉంచు. ఇంటి అంతర్భాగంలో ఒక మంచము మీద శయనించు. ఆ మంచము చుట్టూ ఈ విభూతిని జల్లు.

"నిర్ణీత సమయానికి ఆ మండపం దగ్గర నువ్వు కనిపించకపోయేసరికి ఆ పిశాచి నిన్ను వెతుక్కుంటూ నీ ఇంటికి వస్తుంది. కాని అది విభూతి జల్లిన సరిహద్దు దాటి నీ దగ్గరకు రాలేదు. అందుచేత అది నయమునా, భయమునా నిన్ను విభూతి పరిధి బయటకు రప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. కామినీలకి లఘిమ, ప్రపత్తి అనే శక్తులు ఉన్నాయని జ్ఞాపకం ఉంచుకో. వీటితో అవి తేలికగా అయి గాలిలో ఎగర కలవు. అలాగే కోరిన కోరిక తీర్చ గలవు. కనుక అది నీకు ఏదైనా ఆశ చూపించినప్పుడు నువ్వు ఆ పరిధిని దాటి వచ్చితివో నువ్వు దానికి చిక్కినట్లే. చిక్కితివో చచ్చినట్లే. మిన్ను విరిగి మీద పడ్డా తెల్లవారే వరకూ ఆ ఇంటి నుండి బయటకు రాకూడదు."

వీరభద్రశాస్త్రి రాఘవు చెప్పినట్లు అంతా తు. చ. తప్పకుండా పాటించేడు.

అలవాటు ప్రకారం, చీకటి పడ్డ తర్వాత, కామినీ వీరభద్రశాస్త్రి కొరకు సంకేత స్థలంలో వేచి ఉంది. ఎప్పటికీ శాస్త్రి జాడ లేదు. కొండ దిగి చిన్న అర్చక స్వామిని వెతుక్కుంటూ ఊరిలో ప్రవేశించింది. అతి త్వరలో అతని జాడ పసి కట్టింది. కాని విభూతి మంత్ర మహిమ వల్ల విభూతి పరిధిని దాటి అతని చేరువకు చేర లేక పోయింది. బయట నుండే శాస్త్రిని పిలచింది. శాస్త్రి పలక లేదు. ఆకాశంలోకి లేచి ఇంటి కప్పుగుండా గదిలోనికి ప్రవేశించడానికి ప్రయత్నించింది. రక్షరేకు వల్ల అది సాధ్య పడ లేదు. అలా ఆకాశయానం చేస్తూనే శాస్త్రికి వినబడే

విధంగా పరి పరి విధాల బతిమాలింది. కావలసినంత డబ్బు ఇస్తానంది. శాస్త్రి తిరిగి సమాధానమైనా ఇవ్వలేదు. రామ దానాలు పని చెయ్య లేదు. ఆఖరికి శాస్త్రి పడుక్కున్న గది మీద రాళ్ల వర్షం కురుస్తోన్నట్లు భ్రమ కలిగించింది. రాళ్లు కనబడుతున్నాయి, చప్పుడు చేస్తున్నాయి. కాని రక్షరేకుల మహిమ వల్ల కాబోలు అవేమీ గదిలో పడ లేదు. ఈ లోగా ఇంటి మీద పిడుగు పడి, ఇంటి కొప్పుకి నిప్పు అంటుకున్నాది. భయభ్రాంతుడైన వీరభద్రశాస్త్రి అసంకల్ప చర్యగా మంచం దిగి బయటకు పరుగెత్తబోయాడు. ఈ లోగా సిద్ధుడి ఆకారం స్మరణ పథంలో కనిపించి, ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడు. కొప్పు మీద మంటలు కొప్పు మీదే ఉన్నాయి తప్ప చూరు వరకు పాక లేదు. ఈ విధంగా మూడు రాత్రులు ఆ కామినీ వీరభద్రశాస్త్రి ధైర్యాన్ని పరీక్షించి, ఇక లాభం లేదని కాబోలు వెళ్లిపోయింది. మరి తిరిగి రాలేదు.

కామినీ వదలిపోయిందని ధైర్యం వచ్చిన తర్వాత వీరభద్రశాస్త్రి రాఘవుని చూడడానికి కొండమీదకి వెళ్లేడు. కాని రాఘవు జాడ ఎక్కడా లేదు. ఎవరిని అడిగినా అటువంటి రాఘవుని ఆ గుడి దగ్గర ఎప్పుడూ చూసినట్లు జ్ఞాపకమే లేదన్నారు. జరిగిన తతంగం అంతా పూస గుచ్చినట్లు శాస్త్రి చెప్పేడు. ఈ కథనం మధ్యంతరంగా విన్న కొందరు ఆ రోజులలో దేవదాసీలకి, అర్చక స్వాములకి మధ్య ఆనవాయితీ ప్రకారం ఉండే అనుబంధాల గురించి ప్రస్తావించి కొత్తగా వచ్చిన అర్చక స్వామికి దేవదాసీలు తమ శరీరాన్ని అర్పించి కైంకర్యం చెయ్యడంలో వింతేమీ లేదని చెప్పి సమర్ధించేరు.

జరిగినదంతా తంత్ర విద్య నేర్చిన ఆ రాఘవు కల్పించిన కనికట్టు అని మరికొందరు అన్నారు. తాంత్రికులు తాము నేర్చిన తంత్ర విద్య యొక్క క్షమతని పరీక్షించడానికి క్వాచిత్కంగా ఇలాంటి ప్రయోగాలు చేస్తూ ఉంటారనిన్నీ, అందు మూలంగా అవన్నీ యదార్ధం అనుకోకూడదనీ మరొకరు తీర్మానించేరు. ఈ కథనం విన్న వీరభద్రశాస్త్రికి కొండ కింద కొలను పక్క శ్మశానం దగ్గర తనకి తారసపడ్డ బైరాగి రూపం లీలగా మనస్సులో మెదిలింది. ఇదంతా కలో, నిజమో, మాయో, మంత్ర మహిమో తెలియదు కానీ, తనకు కలిగిన అనుభవాన్ని మాత్రం కలలో కూడ మరచిపోలేకపోతున్నాడు వీరభద్రశాస్త్రి. దయ్యం పక్కలో పడుక్కుని ద్రావిడ ప్రాణాయామం చేసిన వీరభద్రశాస్త్రి పేరూరు ద్రావిడులు 'గుర్రాన్ని గుడెక్కించేరు' అని సంపాదించుకున్న పేరుకి సార్ధకత్వం తీసుకొచ్చేడని మాత్రం అడివారంలో ఇప్పటికీ అనుకునేవారు ఉన్నారు.

(మా చిన్నన్నయ్య శ్రీ వేమూరి విశ్వేశ్వర సోమయాజి చెప్పగా విని రాసిన కథ ఇది. సింహాచలం ప్రాంతపు విశేషాలని అడగగానే అందజేసిన చిరంజీవి పారనంది లక్ష్మీనరసింహానికి నా కృతజ్ఞతలు. శ్రీ విశ్వనాథ అచ్యుతదేవరాయలు రాసిన 'వ్యాకరణంవారు' అన్న కథ ఈ కథ రాయడానికి ప్రేరణ కారణం అయింది.)